

Số: /CCKL-TTPC

Bình Định, ngày tháng 6 năm 2024

V/v giải đáp kiến nghị, đề xuất của các
doanh nghiệp ngành gỗ

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc giao Chi cục Kiểm lâm chuẩn bị nội dung liên quan đến lĩnh vực ngành để giải quyết các khó khăn, vướng mắc đẩy mạnh hoạt động sản xuất kinh doanh trong thời gian tới của Hiệp hội gỗ và lâm sản Bình Định và một số doanh nghiệp ngành gỗ theo Giấy mời số 500/GM-UBND ngày 17/6/2024 của UBND tỉnh.

Trên cơ sở Văn bản số 459/BC-HH/2024 ngày 27/5/2024 của Hiệp hội gỗ và lâm sản Bình Định về việc đăng ký nội dung đối thoại giữa lãnh đạo tỉnh và các doanh nghiệp năm 2024, cụ thể như sau:

Ngày 16/5/2023, Ủy ban Châu Âu đã thông qua quy chế (EUDR) về việc quản lý việc nhập khẩu và xuất khẩu các hàng hóa và sản phẩm có liên quan gây mất rừng và suy thoái rừng, có hiệu lực thi hành vào tháng 12/2024 (vào tháng 6/2025 đối với doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ). Các khách hàng của Châu Âu đã yêu cầu các nhà sản xuất, xuất khẩu gỗ của Việt Nam phải thực hiện trách nhiệm giải trình, cung cấp thông tin trước ngày 01/7/2024, cụ thể như sau:

- Bản đồ chuỗi cung ứng (từ bán lẻ đến nguồn gỗ) của mặt hàng gỗ xuất khẩu;
- Định vị địa lý dưới dạng bản đồ đa giác hoặc tọa độ GPS của các vị trí khai thác gỗ, nguồn gỗ;
- Bằng chứng cho thấy các địa điểm nguồn gỗ không bị phá rừng và suy thoái rừng kể từ ngày 31/12/2020 thông qua giám sát vệ tinh;
- Bằng chứng cho thấy doanh nghiệp có hệ thống truy xuất nguồn gốc được bên thứ 3 xác nhận/kiểm toán;
- Tuyên bố trách nhiệm giải trình xác nhận hàng hóa, sản phẩm gỗ tuân thủ các yêu cầu của EUDR.

1. Những khó khăn, lúng túng của doanh nghiệp

- Sử dụng nguồn gỗ rừng trồng trong nước chưa cung cấp đầy đủ vị trí địa lý theo bản đồ đa giác hoặc tọa độ GPS của các vị trí khai thác gỗ, nguồn gỗ; cũng như xác định thời điểm khai thác gỗ từ các cánh rừng trước hoặc sau 31/12/2020.

- Tình trạng người dân lấn, chiếm đất rừng để trồng rừng xảy ra ở nhiều địa phương với diện tích lớn gây nhiều khó khăn trong việc xác định chủ rừng, chủ lâm sản, truy xuất nguồn gốc rừng trồng tham gia vào chuỗi cung ứng và thực hiện trách nhiệm giải trình.

2. Kiến nghị của Hiệp hội gỗ

UBND tỉnh, Sở NNPTNT quan tâm xem xét, kiến nghị Bộ NNPTNT sớm triển khai khung kế hoạch hành động, với các nhóm giải pháp:

- Xây dựng và công nhận cơ sở dữ liệu quốc gia về vùng trồng, tập trung vào định vị địa lý theo bản đồ số hoặc tọa độ GPS của các vị trí nguồn gỗ, xác định ranh giới rừng trước/sau thời điểm 31/12/2020; xây dựng cơ chế chia sẻ và phân phối thông tin.

- Xây dựng và triển khai hệ thống truy xuất nguồn gốc gỗ; xây dựng cơ sở dữ liệu, bản đồ số về hiện trạng rừng.

3. Giải đáp kiến nghị

Quy chế về quản lý nhập khẩu và xuất khẩu các hàng hóa và sản phẩm có liên quan gây mất rừng và suy thoái rừng của liên minh Châu Âu (EUDR) là một khó khăn, thách thức lớn của Việt Nam chứ không riêng tỉnh Bình Định. Do vậy, cần có sự chung tay hành động từ trung ương đến địa phương, từng bước hoàn thiện và hội nhập, thích ứng với các quy định và yêu cầu của liên minh Châu Âu đưa ra để cùng nhau giải quyết tận gốc nguyên nhân của phá rừng và suy thoái rừng, cũng như chuyển đổi sang các biện pháp sản xuất hàng hóa, tiêu dùng, chế biến và thương mại bền vững.

a) Đối với địa phương:

Hiện nay, toàn tỉnh có 9.882 ha rừng trồng cây gỗ lớn; diện tích rừng được cấp chứng chỉ quản lý rừng bền vững (FSC, VFCS/PEFC) là 12.175,6 ha, (cụ thể: Công ty TNHH LN Hà Thanh 2.780,55ha; Công ty TNHH LN Quy Nhơn 4.064,93ha; Công ty TNHH LN Sông Kôn 1.284,40ha; Công ty cổ phần năng lượng sinh học Phú Tài 3.053,22ha; Công ty cổ phần năng lượng sinh học Tín Nhân 992,50ha). Tuy nhiên, sản lượng khai thác rừng trồng hiện nay chỉ mới đáp ứng gần 20-30% tổng nhu cầu công suất của các nhà máy chế biến gỗ trên địa bàn tỉnh, phục vụ chủ yếu các nhà máy băm dăm, viên nén; phần còn lại 70-80% các doanh nghiệp phải thu mua ngoài tỉnh như Gia Lai, Kon Tum, Đắk Lắk, Phú Yên, Quảng Ngãi và nhập khẩu gỗ lớn từ các thị trường Brazil, Uruguay, Nam Phi,... để phục vụ chế biến gỗ tinh chế.

Tính đến 31/12/2023, tổng số diện tích rừng trồng trên toàn tỉnh: 167.612 ha (trong đó: rừng trồng sản xuất và ngoài 3 loại rừng là 139.233,57 ha); hiện nay, rừng trồng sản xuất và ngoài 3 loại rừng trên địa bàn tỉnh được Nhà nước giao đất, cho thuê đất cho tổ chức, cá nhân và hộ gia đình để trồng rừng với diện tích 77.574 ha chiếm 46,28%. Số diện tích rừng trồng này, hàng năm Chi cục Kiểm lâm cũng đã cập nhật diễn biến rừng thường xuyên trên bản đồ số, đã được UBND tỉnh phê duyệt và báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổng hợp, công bố hiện trạng rừng toàn quốc. Diện tích còn lại chưa được giao đất, cho thuê đất để trồng rừng

nhưng vẫn được cập nhật, theo dõi diễn biến rừng, tuy nhiên diện tích này chưa đảm bảo tính hợp pháp theo quy định của pháp luật. Ngày 30/6/2023, UBND tỉnh có Quyết định số 2356/QĐ-UBND về việc ban hành kế hoạch thực hiện xử lý lấn chiếm đất đai trên địa bàn tỉnh, hiện nay các địa phương trên toàn tỉnh đang triển khai thực hiện lập lại kỷ cương trong việc quản lý đất đai, giúp cho ngành nông nghiệp quản lý tốt hơn về tính hợp pháp của lâm sản khi chính sách về đất đai được quản lý chặt chẽ.

Đối với đất lâm nghiệp do người dân tự khai hoang, sử dụng ổn định, không có tranh chấp, phù hợp với quy hoạch nhưng chưa được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì đã được UBND tỉnh chỉ đạo UBND huyện, thị xã, thành phố triển khai thực hiện theo Văn bản số 3834/UBND-KT ngày 05/7/2019 về việc giao đất, cho thuê đất, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lâm nghiệp trên địa bàn tỉnh.

b) Đối với trung ương:

Ngày 10/01/2022, Bộ NNPTNT đã ký Hợp đồng số 81/HĐ-BNN-KHCN với Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam về việc thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ cấp Bộ “*nghiên cứu nâng cao hiệu quả kinh tế của các chuỗi giá trị gỗ rừng trồng, đáp ứng yêu cầu gỗ hợp pháp và quản lý rừng bền vững*”. Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam đang triển khai xây dựng “*Hệ thống truy xuất nguồn gốc gỗ rừng trồng hợp pháp của Việt Nam (Hệ thống iWood)*”, đến nay chưa được công bố và ứng dụng vào thực tiễn.

Bên cạnh đó, hàng năm Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổng hợp, công bố hiện trạng rừng toàn quốc trên cơ sở kết quả theo dõi diễn biến rừng của các tỉnh, thành phố. Dữ liệu, số liệu hiện trạng rừng toàn quốc được Cục Kiểm lâm lưu trữ theo quy định.

Để đảm bảo tính hợp pháp đối với gỗ rừng trồng trong nước theo quy định của liên minh Châu Âu, Chi cục Kiểm lâm sẽ tham mưu Sở NNPTNT có văn bản đề nghị Bộ NNPTNT sớm xây dựng và đưa hệ thống truy xuất nguồn gốc gỗ rừng trồng hợp pháp của Việt Nam vào ứng dụng thực tiễn cho việc truy xuất nguồn gốc gỗ hợp pháp, giúp cho các doanh nghiệp ngành gỗ sản xuất và xuất khẩu sản phẩm gỗ thuận lợi, mở ra cơ hội hội nhập quốc tế sâu rộng hơn.

Chi cục Kiểm lâm kính báo cáo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn biết, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- PGĐ Sở Tài Nguyên và Môi trường;
- Lãnh đạo CCKL;
- Lưu: VT, TTPC.

**KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG**

Nguyễn Thị Anh Nguyên